

Trädgårdstrollet

ODLA ÄPPLE
I DIN
TRÄDGÅRD

www.trädgårdstrollet.se

© Jasmine Waara

INNEHÅLL

- Varför odla det som finns att köpa?
- Välja sort: smak, egenskaper, mognadstid
- Pollinering
- Grundstam och format
- Olika sätt att odla äpple
- Välja plats & plantera
- Goda grannar
- Sköta: gödsla, beskära och skydda
- Skörda
- Njuta

VARFÖR ODLA DET SOM FINNS ATT KÖPA?

- Finns allt att köpa?
- Transport/ närodlat /härodlat
- Lagring
- Besprutning
- Ekologiskt i Sverige vs utomlands
- Smaken
- Kulturarv och lokalsorter

ULO-LAGER

VÄLJA SORT

HUR OCH NÄR SKA DU ANVÄNDA ÄPPLET?

Smak:

Åkerö, Cox Orange, Filipa,
Cloetta

Mognadstid:

Sommaräpple
Höstäpple
Vinteräpple (lagras)

Egenskaper:

Resistens mot skorv, kräfta mm.
Lång /kort hållbarhet
Dessertfrukt /matlagningsäpple

...OCH SÅ POLLINERINGEN!

GRUNDSTAM OCH FORMAT

A2, B9, MMI06, Pixy och många fler...

Grundstammen är trädets motor och bestämmer sluthöjd, hårdighet mm.

Välj en grundstam som passar ditt sätt att odla: spalje, friväxande träd, äppelhäck, på balkong...

Anpassa skötsel och beskärning efter grundstam OCH sort.

MALUS DOMESTICA

- **A2**
 - B118
 - **B9**
 - B491
-
- MM106
 - M26
 - M9
-
- P60
 - Antonovka
- Och många fler...

ANTONOVKA

OLIKA ÅKERÖ

FAMILJETRÄD/ & ROLIGA SORTER

- Ympa: Frankenstein-effekten
- Får plats med många sorter på liten yta
- Tänk på pollineringen
- Roliga sorter: Estniskt vinäpple, Apistar, Hidden Rose

Foto: Inga-Britt Eriksson

RED MOON & RED LOVE

GAMLA GODINGAR

MELON/CITRONÄPPLE

SÄRSÖ/CLOETTA/SPÄSSERUD

OLIKA SÄTT ATT ODLA ÄPPLE

Inte alla har en stor trädgård eller vill ha stora, höga träd...

DVÄRGTRÄD/KRONTRÄD

PELARÄPPLE

Smala träd med pelarformat växtsätt som tar väldigt lite plats, frukten sitter tryckt mot stammen (finns även pelarpäron, pelarkörsbär, pelarplommon)

- Arbat
- Bolero
- Dzin
- Maypole (prydnadsäpple)
- President mfl

ÄPPELPORTAL

ÄPPELSPALJÉ

ÄPPELSPALJÉ

MER ÄPPELSPALJÉ...

ÄNNU MER ÄPPELSPALJÉ

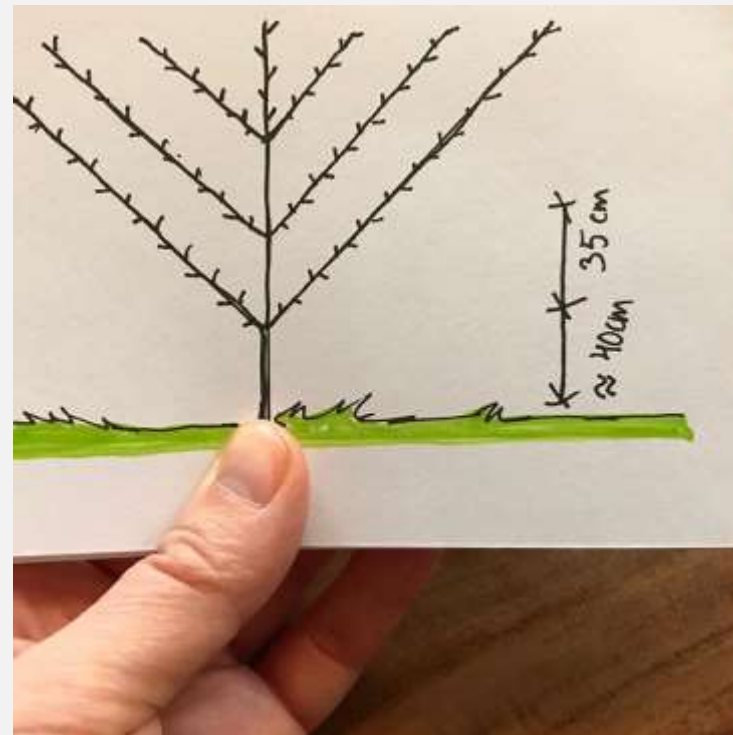
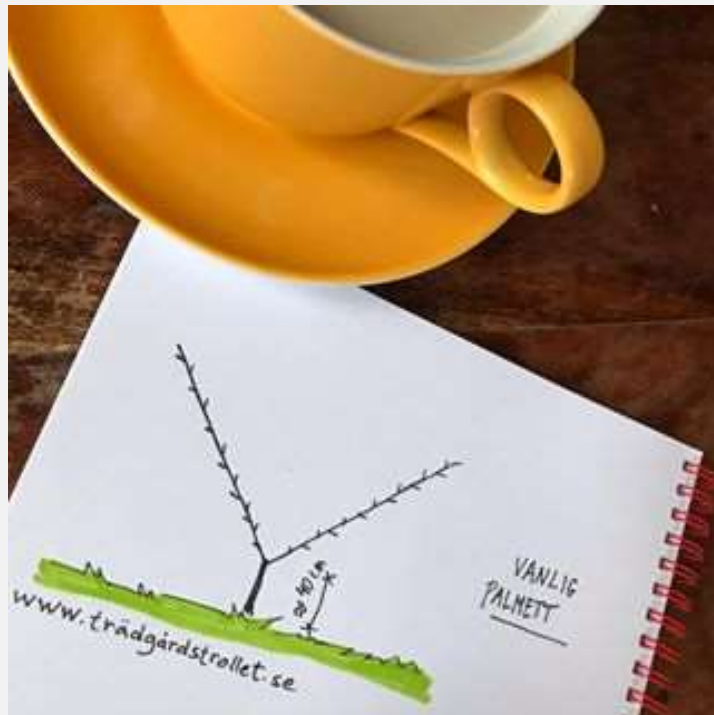
ÄPPELGÅNG

ÄPPELHÄCK: FRIVÄXANDE/LEPAGE

PALMETTER

PLATS & PLANTERING

- Soligt > smak
- Väldränerat > hårdighet
- Inte alltför blåsig > pollinering
- Inte brant slänt > vatten
- Inget snålhål > calippoeffekten
- Stödpinnar & grundstam
- Vattning & grundstam
- Justera uppbindning
- Om köpejord

FÅ FIN SKÖRD

Vårvinter -**beskärning**

Vårgödsla

Vårskydd: feromonfälla

Kartgallra

Städa

Höstgödsla

Höstskydd: limring

JAS -beskärning

Vinterkoll: stamskydd, snö, uppbindning

GODA GRANNAR

- Smultron (med revor/utan revor)
- Ramslök
- Nävor (låga sorter)
- Vårlök: tulpan, pärlhyacint...
- Tidlösa?
- och mååånga fler...

Låga perenner med ytliga rotsystem som inte är i vägen vid beskärning när stegen ska flyttas runt.

GÖDSLA

”Det växer så dåligt”

Vad vill du gödsla: frukt, rot eller bladmassa?

Vilken produkt?

När?

- Unga träd = tillväxt, gödsla rot med fosfor (F) och bladmassa med kväve (N) vår och sommar (tex kogödsel)
- Vuxna träd = frukt, gödsla med mer kalium (K) (tex höstgödsel, Algomin's röda säck)
- Generella gödselråd är kogödsel på våren och mineralgödsel utan kväve på hösten.
- ANPASSA gödslingen efter trädets tillstånd och beskärning för bästa resultat.
- Gör en jordspegel

KVÄVE, FOSFOR & KALIUM

BESKÄRA

Vårvinter JAS

Uppbyggnadsbeskrning: Bygga krona

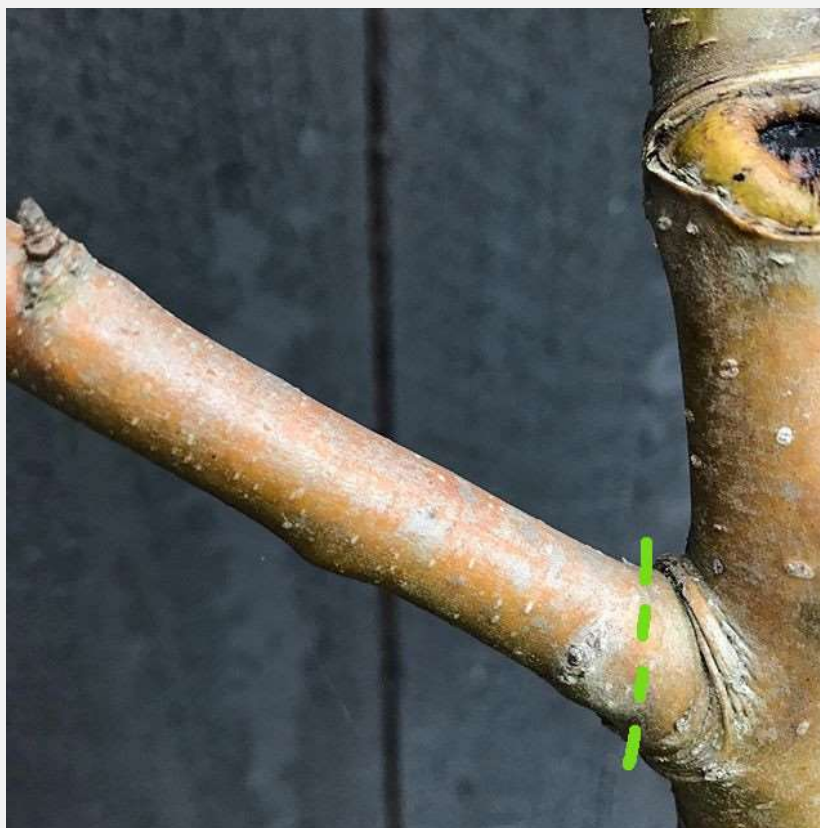
Underhållsbeskrning: Glesa & gallra

Föryngringsbeskrning: "skrämman igång"

(Spaljé: pincera mm)

- Välj en BRA DAG
- Ta bort döda grenar
- Ta bort sånt som skaver
- Ta bort sånt som pekar rätt upp, rätt ner, inåt
- Begränsa sjukdomar: kräfta, grentorka...
- Grenkragen!
- Formen?
- Backa och titta!
- Ta bort max 1/3 av trädets totala bladmassa (gärna mindre)
- Städa

GRENKRAGEN

VERKTYG

SKYDDA

Skadedjur: harar, rådjur, löss, äppelvecklare,
rönnbärsmal

Sjukdomar: kräfta, monilia mm

- Städa undan fallfrukt
- Städa undan gamla grenar
- Ta bort sjuka träd som sprider smitta
- Sanera beskärningsverktyg
- Mata fåglarna
- Insektshotell
- Biologisk mångfald
- Limring
- Feromonfällor
- Nyttodjur

SKÖRDA

MER ÄN BARA PAJ...

ÄPPLE I ALLT

Must, cider, öl

Mos, paj, kaka, bröd, pannkakor

Torka, godis, müsli, chips

Sirap, marmelad, coleslaw

Besök Äppelfabriken, Rudenstams eller Kulinarika
så får du se...

DÄRFÖR!

Sorten & smaken

Fina former

Bevara kulturarv & lokalsorter

Slippa transporter och besprutning

Njuta

NJUTA

Äppelblom, formen, skötseln, kulturhistorian, namnet, stamtavlan
doften, smaka på äpplet, lyssna på äpplet...

TACK

Instagram: @tradgardstrollet_

Youtube: Trädgårdstrollet

Mail: info@tradgardstrollet.se

